

Motion till riksdagen

1989/90:Bo546

av Anna Horn af Rantzien m.fl. (mp)

Norra Djurgården m.m.

Byggnadsstyrelsen har nu skickat ut en översiktsplan för Norra Djurgårdens institutionsområde i Stockholm. I denna har natur- och kulturvärdena, landskapsbild och dominerande landskapsformer analyserats. Trots detta saknas den viktiga framtidsbilden, som kan ge svar på frågor som:

- Vilken utveckling tror vi oss kunna förutse?
- Vad kräver den av området, som vi redan nu kan ta med i planeringen?
- Hur kan vi påverka utvecklingen så att den leder i önskvärd riktning?
- Har olika myndigheters och kommuners planer sammanvägts i översiktsplanen?

Föreliggande plan är en förhandlingsplan – men den saknar perspektiv. Myndigheterna är skyldiga att skapa en plan för hela området; nu planeras för små delar var för sig, vilket naturligtvis är olyckligt och kan komma att ge olösliga konflikter.

Områdets internationella prägel förstärks alltmer; det är av riksintresse att göra det bästa möjliga av det och inte låta lokal planering genom brist på översikt förstöra det.

Universitet, akademier och museer

På Norra Djurgården på bägge sidor om Roslagsvägen ligger vetenskapsstaden i naturskön omgivning. Ännu finns här ängar, små bergsklackar och Brunnsviken med sin fria vattenyta. Avsikten med områdets bebyggelse var redan från början att det från denna ända ner till Brunnsvikens strand skulle vara obrutet landskap. Detta känns ännu viktigare i dag när Stockholms universitet tränger på bortom Naturhistoriska riksmuseet och fler institutioner, t.ex. Tekniska högskolan ställer sig i kön.

Med denna förtätning blir området allt mer internationellt. Det ger Sverige en möjlighet att utifrån de bästa förutsättningar skapa något unikt, vackert och ändamålsenligt.

Men då krävs en genomtänkt och allsidig plan.

Trafik

Landsvägen mot Roslagen slingrade sig fram här när området började bebyggas. Bara slingan under järnvägsviadukten vid Skogshögskolan påminner om den gamla vägen och den slingan är naturligtvis en nagel i ögat på vägver-

ket, eftersom passagen är trång. Hela sträckan inom Stockholms stads område planeras att breddas, varvid grönområdena naggas i kanten. Ett förslag som är värt att beaktas är att den breddade vägen också sänks ner i en tunnel. Förslaget bör utredas med vunnna skönhetsvärden och utvecklingsmöjligheter högt värderade på plussidan.

Bredare vägar planeras inte bara på denna östra sida av Brunnsviken. Solnas "utveckling" – liksom naturligtvis kranskommunerna norrut – kräver ökad biltrafik trots att utvecklingen borde styras i motsatt riktning. I ett försök att räkna samman ytan av planerad bebyggelse runt Brunnsviken har dessa siffror kommit fram: 1 miljon kvadratmeter lokalyta, motsvarande 10 000–15 000 lägenheter, därtill ca 25 000 lägenheter. Som en följd av detta krävs mer trafik och betydligt mer mark förvandlad till hårdyta. Denna tvätas om och om igen av regn och smältvatten, som försurat och berikat med allsköns tungmetaller rinner ut i Brunnsviken. Sjön har tidigare renats till stora kostnader och är nu ett skyddat vatten.

Dessa förhållanden har inte berörts – varken i Solnas eller Stockholms bebyggelseplaner. – En beräkning av vad Brunnsviken tål och hur man skall anpassa exploateringen efter toleransgränserna bör göras innan ny bebyggelse tillåts.

Vårt behov av gröna lungor

I närheten av storstaden är behovet stort av grönområden. I Stockholmsområdet har det varit rik tillgång på parker och öppna platser, men området "förtätas", ytorna "hårdgörs". Trädens luftrenande förmåga försvinner med träden; samtidigt ökar luftens föroreningar.

Stadens invånare får allt längre väg till strövområden. Här, på norra Djurgården, kunde ett universitetscampus skapas, inte bara till gagn för studenterna från all världens hörn utan också för alla andra, som söker sig ut för att finna glädje och vederkvickelse, skönhet och omväxling. Här finns redan en botanisk trädgård – Bergianska trädgården – som nu är sorgligt eftersatt.

Sveriges huvudstad, dessutom en universitetsstad, kan inte visa upp en representativ botanisk trädgård, detta i en tid när växtkännedom blir allt viktigare och människornas lust att odla på egen hand ökar. Universitetsområdet kan utan avgränsning övergå i en botanisk trädgård, där människor inte bara kan studera de olika arterna eller titta in i växthusen; en högklassig botanisk trädgård skall kunna ge sina besökare så mycket mera – idéer till den egna trädgården, visa olika odlingsmetoder m.m. Rusta upp Bergianska trädgården – lägg den breddade Roslagsvägen i tunnel och skapa ett omväxlande och spännande grönområde utan gränser ner mot Brunnsviken. Området blir då så värdefullt att även kommande generationer kommer att uppskatta och värda det.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om planeringen av institutionsområdet på Norra Djurgården.

2. att riksdagen hos regeringen begär att länsstyrelsen efter utredning redovisar den ökande arealen "hårdytter" och därmed ökande förorening av ytvattnet som rinner till Brunnsviken jämte motåtgärder mot föroreningen.

3. att riksdagen hos regeringen begär att berörda myndigheter utreder kostnader och tidsplan för att sänka ner Roslagsvägen mellan Albano och Ålkistan eller delar därav.

4. att regeringen rekommenderar Stockholms län och stad att i avslutning till motionens intentioner rusta upp Bergianska trädgården.

Mot. 1989/90
Bo546

Stockholm den 24 januari 1990

Anna Horn af Rantzien (mp)

Krister Skånberg (mp)

Per Gahrton (mp)

Kaj Nilsson (mp)